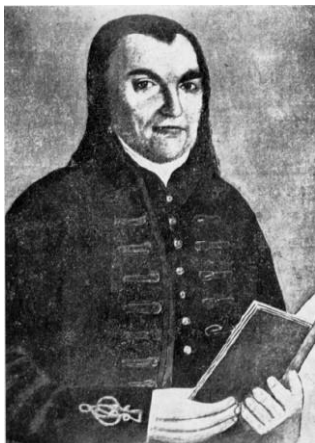

Sinai Miklós (1730–1808)

Református lelkész, tanár, történész. A Bihar megyei Hajdúbagoson született, gazdagparaszti családból. Valószínűleg egyetlen gyerek volt. Tanulmányait 1746-tól Debrecenben, Bécsben, Oxfordban, Groningenben és Franekerben végezte. 25 éves korára görögül, latinul, franciául és németül egyaránt kiválóan tudott. Hazatérve előbb 1759-ben Kunmadarason lett lelkész, majd 1760-tól 1791-ig Debrecenben tanított történelmet és klasszika-filológiát. 1781-ben szemére vetették egy egyházmegyei gyűlésen, hogy már 20 éve tanítja a történelmet, de hosszú szétcsapongásai miatt még nem jutott a végére. Tanárságának második felében ő irányította a kollégium pénzügyeit. II. József idején nemesi címet szerzett magának és leszármazottainak, amit II. Lipót újra kiadott. Valószínűleg ez az oka, hogy 1791-ben, bár szuperintendensnek választották a lelkészek, de világiak ezt ellenezték. Tíz évig tartó pereskedés kezdődött, melynek végén elmozdították tanárságából. Utóda tanítványa, Budai Ézsaiás lett (ld. ott). 1803-ban nyugdíjazták. Ennek valószínűleg oka volt feltétlen Habsburg-hűsége, forradalom és felvilágosodás ellenessége. 1808-ban Diószegi Sámuel botanikus-lelkész búcsúztatta a debreceni Péterfia utcai temetőben. Sinai tudományos tevékenysége jelentős a klasszika-filológia mellett a hazai protestáns egyháztörténet terén is.

Anyagai nagyjából kéziratos maradtak. Szülőhelye, Hajdúbagos máig őrzi a nagyhírű és nagytekintélyű professzor emlékét. A Sinay Miklós tagiskola névadója, valamint egy emléktáblát is állítottak a tiszteletére, sőt létezik egy emlékkiállítás is a faluban. (Sinai Miklós címerén egy piramis körül tekerődő kígyó látható, célozva a „régiségek bűvárlatára”, azaz történettudományi kutatásaira.)

Munkái:

- *Historia ecclesiastica. I. köt. 1564-ig, II. köt. 1773-ig. Kézirat*
- *A magyar- és erdélyországi reformáció története 1564-ig. Latin nyelven írta Sinay Miklós, sajtó alá rend. és magyarra ford. Herpay Gábor, a fordítást revidálta S. Szabó József. Debrecen, 1911.*

Irodalom:

- Révész Imre, id.: *Sinay Miklós magyar történetbúvár emlékezete I-II. Századok, 1868. 4. sz. 217-226. I. és 5. sz. 296-309. I.*
- Révész Kálmán: *A magyar- és erdélyországi reformáció története 1564-ig. Latin nyelven írta Sinay Miklós, sajtó alá rend. és magyarra ford. Herpay Gábor, a fordítást revidálta S. Szabó József. Debrecen, 1911. Századok, 1911. 10. sz. 800-801. I.*
- Révész Imre, ifj.: *Sinai Miklós és kora. Adalékok a XVIII. századvég magyar társadalomtörténetéhez. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1959.*
- Bajkó Máttyás: *Révész Imre: Sinai Miklós és kora. Pedagógiai Szemle, 1960. 9. sz. 825-826. I.*
- Vörös Károly: *Megjegyzések Révész Imre: Sinai Miklós és kora c. munkájához. Századok, 1961. 1. sz. 138-149. I.*

<http://www.sinaymiklos.eoldal.hu/archiv/ipreview/78.jpg>

<http://www.sinaymiklos.eoldal.hu/archiv/ipreview/50.jpg>